

IZAZOVI RAZVOJA TURISTIČKE DESTINACIJE GRADA OTOČCA

Makarun, Petra

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:407964>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-18**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
STRUČNI STUDIJ UGOSTITELJSTVA

Petra Makarun

**IZAZOVI RAZVOJA TURISTIČKE DESTINACIJE GRADA
OTOČCA**

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2019.

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
STRUČNI STUDIJ UGOSTITELJSTVA

Petra Makarun

**IZAZOVI RAZVOJA TURISTIČKE DESTINACIJE GRADA
OTOČCA**

ZAVRŠNI RAD

Kolegij: Osnove specifičnih oblika turizma

Mentor: dr. sc. Mateja Petračić

Broj indeksa autora: 0618613085

Karlovac, listopad 2019.

ZAHVALA

Prvenstveno, želim se zahvaliti svojim roditeljima na potpori tijekom školovanja te strpljenju i motivaciji za uspjeh u životu jer kako bi oni rekli „Kada ćeš ako nećeš sad!“. Također, zahvala ide mom bratu, baki i djedu te najvećoj potpori u mom životu, mom zaručniku Dominiku.

Veliko hvala mojoj mentorici dr. sc. Mateji Petračić na svim savjetima i podijeljenim iskustvima te na strpljenju u pisanju ovog rada.

Hvala svima!

SAŽETAK

Predmet ovog završnog rada je grad Otočac i njegovi izazovi razvoja kao turističke destinacije. Uz nepovoljan geografski položaj, grad Otočac svake godine ruši rekorde dolazaka i noćenja turista. Prirodni izvori rijeke Gacke i velika količina ribe pastrve, privlači turiste različite dobne strukture i različitih ukusa. Formiranjem izvornog, autohtonog, turističkog proizvoda uz povoljnu promociju i prihvatljivog cjenovnog ranga, mogućnost dolaska turista je sve veća i postoji mogućnost privlačenja mlađeg stanovništva za ostanak u gradu Otočcu i smanjenjem depopulacije u cjelokupnoj Ličko-senjskoj županiji. Mogućnostima koje pruža članstvo Republike Hrvatske u Europskoj Uniji, mladi poljoprivrednici i mlade obitelji imaju prilike financiranje bespovratnim sredstvima i time se omogućava razvoj poljoprivrede, ratarstva i stočarstva u slabije zastupljenim područjima u našoj državi.

Cilj završnog rada je analizirati strateške dokumente i prostorno plansku dokumentaciju za razvoj turizma, postojeće stanje na području grada Otočca, inventarizaciju resursa te iznijeti ideju o inovativnom turističkom proizvodu na temelju istraživanja prethodnih stavki. Metode koje se koriste kod izrade projektnog plana je istraživanje podataka na službenim internetskim stranicama kao što su turistička zajednica grada Otočca i strategija razvoja grada Otočca, kontaktiranje Hrvatske Gospodarske Komore te razgovor s lokalnim stanovništvom grada Otočca. Navedenim metodama, sagledavanjem trenutne situacije, stavovima dionika i resursima dolazi se do kreiranja inovativnog proizvoda za grad Otočac koji će donijeti nove prednosti kao što su kreiranje autohtonog turističkog proizvoda, razvoja ruralnog turizma, pomoći mladim poljoprivrednicima, povećanje zaposlenosti i BDP-a, većeg izvoza domaćih proizvoda i promocija samog grada Otočca.

KLJUČNE RIJEČI: *grad Otočac, turistička destinacija, turistički proizvod, turizam*

SUMMARY

The main subject of this final paper is the city of Otočac and its challenges in developing as a tourist destination. With disadvantaged geographical location, the city of Otočac breaks records of tourist arrivals and nights every year. Natural resources of the Gacka river and large quantities of trout attracts tourists of different age structures and different preferences. By developing an original, indigenous tourist products with forable promotion and acceptable price range, the possibility of tourists arriving is increasing and there is a possibility of attracting a younger population to stay in the city of Otočac and reducing depopulation in the entire county. Thanks to the opportunities offered by Croatia's membership of the European Union, young farmers and their families have possibility for grant funding, which enables the development of agriculture, arable farming and animal husbandry in less represented areas in our country.

The main aim of this final paper is to analyze strategic documents and spatial planning documentation for tourism development, the current situation in the city area, inventory of resources and to present an innovative tourism product based on previous research. The methods used in the development of the project plan are research of data on the official websites such as the Otočac Tourist Board and the Development strategy of the city of Otočac, contacting the Croatian Chamber of commerce and talking with local population as well. Methods used in the development of the project plan, current situation in the city of Otočac and available resources will help to create an innovative product for the city of Otočac that will bring new benefits such as creation of an indigenous tourism product, development of rural tourism, helping young farmers, increasing employment and GDP, higher exports of local product and promotion of the city of Otočac as well.

KEY WORDS: *city of Otočac, tourism, tourist destination, tourist product*

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada.....	1
1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja	1
1.3. Struktura rada	1
2. ANALIZA STRATEŠKIH DOKUMENATA I PROSTORNO PLANSKE DOKUMENTACIJE ZA RAZVOJ TURIZMA GRADA OTOČCA	2
2.1. Strategija razvoja grada Otočca 2019. – 2023. godine	2
3. INVENTARIZACIJA RESURSA ZA RAZVOJ TURIZMA GRADA OTOČCA.	13
3.1. Opće značajke grada Otočca.....	13
3.2. Gospodarske značajke grada Otočca	14
3.3. Osnovna obilježja raspoložive resursne osnove za razvoj turizma grada Otočca	15
3.3.1. Prirodni turistički resursi	15
3.3.2. Antropogeni turistički resursi.....	17
3.4. Turistički proizvodi za poboljšanje ponude turističke destinacije.....	19
3.5. Analiza smještajnih kapaciteta	22
4. RAZVOJ PROMOTIVNIH DJELATNOSTI PUTEM TURISTIČKE ZAJEDNICE GRADA OTOČCA	24
4.1. Projekti Turističke zajednice grada Otočca	24
5. ANALIZA STANJA	26
5.1. Analiza turističkog prometa grada Otočca	26
5.2. Analiza emitivnih turističkih tržišta u Ličko-senjskoj županiji.....	27
5.3. Analiza dionika.....	28
5.4. Analiza stanja važnih turističkih zona	31
5.5. Swot analiza.....	32
5.6. Analiza okruženja	34
6. INOVATIVNI TURISTIČKI PROIZVOD	35
6.1. Seosko imanje "SPA".....	35
6.2. Korisnici turističkog proizvoda	37
6.3. Distribucija i prodaja novog turističkog proizvoda	38
6.4. Cijene na seoskom imanju "SPA".....	39
6.5. Promocija novog turističkog proizvoda.....	40

6.6. Održivost novog turističkog proizvoda	41
7. ZAKLJUČAK	42
POPIS LITERATURE.....	43
POPIS TABLICA	44
POPIS SLIKA.....	45
POPIS GRAFIKONA	46

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

Cilj ovog rada je prikazati koji su specifični oblici turizma razvijeni u turističkoj destinaciji grada Otočca i kako poboljšati postojeće i stvoriti nove oblike turizma te kako to utječe na cjelokupnu destinaciju.

Predmet rada je turistička destinacija grada Otočca.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

Izvori podataka ovog rada su strateški dokumenti i prostorno planska dokumentacija za razvoj turizma, analiza postojećeg stanja u gradu Otočcu, inventarizacija resursa i ideja o inovativnom turističkom proizvodu, stavovi dionika, istraživanje podataka na internetskim stranicama, kontaktiranje Hrvatske gospodarske komore te razgovor sa lokalnim stanovništvom grada Otočca.

Metode prikupljanja su deskriptivna metoda, metoda kompilacije te analitičko – sintetički postupak.

1.3. Struktura rada

Završni rad sastoji se od sedam poglavlja. U uvodu se definira problematika rada i razmatra se zadana tema. Zatim se analiziraju strateški dokumenti i prostorno planska dokumentacija za razvoj turizma te općim podacima o gradu Otočcu i analizira se turistička aktivnost u proteklim godinama. Rad završava sa zaključkom i popisom literature i priloga.

2. ANALIZA STRATEŠKIH DOKUMENATA I PROSTORNO PLANSKE DOKUMENTACIJE ZA RAZVOJ TURIZMA GRADA OTOČCA

2.1. Strategija razvoja grada Otočca 2019. – 2023. godine

Grad Otočac na svom teritoriju posjeduje jedan dječji vrtić, jednu osnovnu školu, jednu srednju školu, 22 športske udruge, 134 gospodarskih subjekata članica HGK sa 857 zaposlenih i 172 obrtnika sa 250 zaposlenih.¹

Prihodi proračuna za 2019. godinu u odnosu na 2013. godinu veći su za 89%, rashodi proračuna veći su za 66% te rashodi za nabavu nefinancijske imovine veći su za 246% puta. Navedeni pokazatelji ukazuju da se u Gradu Otočcu u 2019. i u nadolazećim godinama planiraju značajna sredstva za razvoj društvenih i komunalnih djelatnosti uz pomoć projekata i fondova Republike Hrvatske i Europske Unije.

U programu ruralnog razvoja definirani su sljedeći ciljevi:

1. Rekonstruiranje i modernizacija poljoprivrednog i prehrambenog sektora- obzirom na nisku produktivnost poljoprivrednog sektora i visoki stupanj rascjepkanosti strukture poljoprivrednih gospodarstava u RH, navedeni sektor namijenjen je rješavanju potreba rekonstruiranja i modernizaciji sektora hrvatske poljoprivrede i prehrambene djelatnosti putem mjera za poboljšanje gospodarske učinkovitosti i konkurentnosti. Približno 41% sredstava biti će alocirano za postizanje ovog cilja.²
2. Promicanje okolišno učinkovitog poljoprivrednog sustava- strateški cilj Hrvatske je obnova, očuvanje i poboljšanje biološke raznolikosti i prirodne vrijednosti poljoprivrednog zemljišta promicanjem okolišno učinkovitih sustava, uključujući organski uzgoj i ne-proizvodna ulaganja. Odobravanjem naknade za gubitke s kojima se suočavaju područja sa prirodnim i ostalim ograničenjima, omogućiti će održavanje poljoprivrednog zemljišta i očuvanje sela kao i promicanje održivog sustava poljoprivredne proizvodnje u tim područjima. Navedena naknada pridonijeti će sprečavanju iseljavanja stanovnika i smanjiti rizik od gubitka

¹ Strategija razvoja grada Otočca 2019.-2023; www.otocac.hr (07.10.2019.)

² Ibid., str. 56.

biološke raznolikosti. Približno 27% sredstava biti će alocirao za postizanje ovog cilja.³

3. Poboljšana učinkovitost resursa i pomak ka klimatskoj otpornosti u poljoprivredi, prehrambenoj industriji i šumarstvu- proizvodnja energije iz obnovljivih izvora iz poljoprivrede, prehrambene industrije i šumarstva nacionalni je prioritet kako bi se poticalo biološko gospodarstvo i smanjile emisije stakleničkih plinova u svrhu postizanja ciljeva 2020. Poseban prioritet je poticati korištenje drvene biomase, s obzirom na nedovoljno iskorišteni potencijal stvorene šumske biomase. Poticat će se ulaganja za korištenje poljoprivredne biomase i solarne energije u poljoprivredi i preradi. Približno 11% sredstava bit će alocirano za postizanje ovog cilja.⁴
4. Smanjenje ruralne depopulacije i povećanje kvalitete života za gospodarski oporavak- loša kvaliteta života doprinijela je značajnoj depopulaciji stanovništva. Da mi ruralna područja bila što atraktivnija, potrebna su ulaganja u malu infrastrukturu javnih usluga i obnovu sela. Približno 21% sredstava bit će alocirano za postizanje ovog cilja.⁵
5. Doprinosi prioritetima Europske unije za ruralni razvoj- Specifične obuke i demonstracijske aktivnosti povećat će znanje i unos inovacija kako bi se omogućila konkurentnost poljoprivrednog, prehrambenog i šumarskog sektora. Time će se poticati navike cijelo - životnog učenja i omogućiti razmjena iskustava, kao i uvođenja novih tehnika i tehnologija.⁶

Financiranje grada Otočca preporuča se iz nepovratnih sredstava Županije, fondova Ministarstva Republike Hrvatske i iz fondova Europske Unije. Također, preporuča se i financiranje iz vlastitih sredstava i iz sklapanja javno privatnih partnerstava.

U financijskom razdoblju 2014.-2020. RH je iz Europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova na raspolaganju ukupno 10,676 milijardi eura.⁷

³ Strategija razvoja grada Otočca 2019.-2023; www.otocac.hr (07.10.2019.)

⁴ Ibid., str. 58.

⁵ Ibid., str. 59.

⁶ Ibid., str. 60.

⁷ Ibid., str. 70.

Od tog iznosa 8,397 milijardi eura predviđeno je za ciljeve kohezijske politike, 2,026 milijarde eura za poljoprivredu i ruralni razvoj te 253 milijuna eura za razvoj ribarstva.⁸

Republika Hrvatska i Grad Otočac koristiti će uskoro sredstva iz EU fondova iz financijskog razdoblja 2021.-2027.

Ulaganja EU-a u razdoblju od 2021. do 2027. bit će usmjerena na pet glavnih ciljeva:

1. Pametniju Europu- usmjerivanjem na inovacije, digitalizaciju, gospodarsku preobrazbu i potporu malim i srednjim poduzećima,
2. Zeleniju Europu bez ugljika- provedbom Pariškog sporazuma i ulaganjem u energetske tranzicije, obnovljive izvore energije i borbu protiv klimatskih promjena,
3. Povezaniju Europu- opremljenu strateškim prometnim i digitalnim mrežama,
4. Socijalniju Europu- provedbom europskog stupa socijalnih prava i podupiranjem kvalitetnog zapošljavanja, obrazovanja, stjecanja vještina, socijalne uključenosti i jednakog pristupa zdravstvenoj skrbi,
5. Europu bližu građanima- podupiranjem strategija vođenih na lokalnoj razini i održivog urbanog razvoja u cijelom EU-u.⁹

RAZVOJ GOSPODARSTVA – RESURSI I MODELI

Nositelj dinamičnog gospodarskog razvoja je malo i srednje poduzetništvo u djelatnostima turizma, ugostiteljstva, poljoprivrede i proizvodnih djelatnosti. Navedene djelatnosti temelje se na održivom korištenju lokalnih prirodnih šumskih i vodenih resursa i lokalnim kadrovskim potencijalima te stvaraju visok stupanj dodatne vrijednosti.

Četiri su strateška prioritetna razvojna cilja:

1. Razvijeno malo i srednje poduzetništvo s povećanim udjelom proizvodnje i izvoza finalnih proizvoda s naglaskom na prerađivačku industriju baziranu na lokalnim prirodnim i ljudskim resursima. Mala i srednja poduzeća u gradu Otočcu kao i sektor obrtništva predstavljaju značajan potencijal za buduću konkurentnost regije,

⁸ Strategija razvoja grada Otočca 2019.-2023; www.otocac.hr (07.10.2019.)

⁹ Ibid., str. 77.

2. Grad Otočac kao prepoznatljiva turistička destinacija koja će se turistički artikulirati kao splet jedinstvenih kulturološko povijesnih elemenata koji su generator dodatnih prihoda i novih sadržaja,
3. Tehnološko unapređivanje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda s regionalnim obilježjima koji su prisutni na hrvatskom u europskom tržištu,
4. Podizanje standarda života svih građana. Zadržavanje mladih obitelji, poduzetnika i onih s ključnim kvalifikacijama.¹⁰

PRIORITETI U RAZVOJU POLJOPRIVREDE I PROIZVODNJE HRANE

1. Izgradnja fizičke infrastrukture za potporu razvoju poljoprivrede (revitalizacija postojećih i izgradnja novih skladišta za čuvanje poljoprivrednih proizvoda, izrada sustava navodnjavanja i odvodnje na poljoprivrednim površinama),
2. Institucionalna i financijska podrška razvoju poljoprivrede (razvoj stočarske i povrtlarske – voćarske proizvodnje, potpora osnivanju malih prehrambeno – proizvodnih i prerađivačkih kapaciteta, potpora razvoju tržišta za lokalne poljoprivredne proizvode, potpora razvoju eko – poljoprivrede, uvođenje novih tehnologija).

PROJEKT PUTEVIMA PASTIRA

Obuhvaća organizirane i individualne ture po pastirskim putevima uz turističku interpretaciju gospodarskog i povijesnog gledišta na lokalno stočarstvo. Projekt ima edukativnu i marketinšku funkciju u smislu naglašavanja autohtonih pasmina na lokalnom i širem području.¹¹

Radovi koji bi se trebali izvršiti da bi projekt zaživio obuhvaćaju sljedeće:

- definiranje, krčenje i čišćenje pastirskih puteva što podrazumijeva njihovo obnavljanje;
- osnivanje novih stada i revitalizacija autohtonih starih pasmina;

¹⁰ Strategija razvoja grada Otočca 2019.-2023; www.otocac.hr (08.10.2019.)

¹¹ Ibid., str. 126.

- Postavljanje informacijskih mapa, stručno osposobljavanje turističkih vodiča, organiziranje turističkih tura, praktična demonstracija prirodnog uzgoja u stočarstvu;
- Marketinška pokrivenost autohtonog proizvoda kroz izradu i distribuciju edukativno-promotivnog materijala (uključivanje uzgajivača, turističkih djelatnika, trgovaca);
- Obnova stare postojeće opreme – štala za uzgoj stoke, ili čak izrada nove na starinski način kako bi se turistima mogla slikovito prikazati njezina upotreba i važnost za tadašnjeg pastira - težaka;
- Razmatranje i mogućnost izrade zdenca na nekom dijelu pastirskog puta gdje se nekad odlazilo po vodu za piće i vodilo blago;
- Uključivanje turističkih objekata u naseljima Grada Otočca i okolnih općina kako bi se u istima mogla održati degustacija i prezentacija autohtonih proizvoda od uzgoja stoke, meso, suhomesnati i mliječni proizvodi.¹²

PRIORITETI I MJERE RAZVOJA TURIZMA

1. Razvoj ljudskih i institucionalnih kapaciteta za razvoj turizma (obrazovni program turističke edukacije, razvoj i unapređenje kapaciteta svih subjekata u turizmu i uvođenje certifikata kvalitete – gastro brend),
2. Razvoj cjelovite ponude turističke destinacije (razvoj selektivnih oblika turizma, očuvanje prirodne, kulturne i tradicijske baštine kao temeljnog resursa za razvoj turizma).

VIZIJA TURIZMA NA PODRUČJU GACKE – OTOČCA

Predstavlja cjelovitu predodžbu o budućoj slici destinacije i putevima njezina ostvarenja. Turizam na tom području zasniva se na prirodnim i kulturnim resursima, održivom razvoju, netaknutim prirodnim okolišem, mirom i opuštanjem. Turistička sezona trajat će cijelu godinu, a gosti će biti bolje platežne moći, ljubitelji prirode i aktivnog odmora.

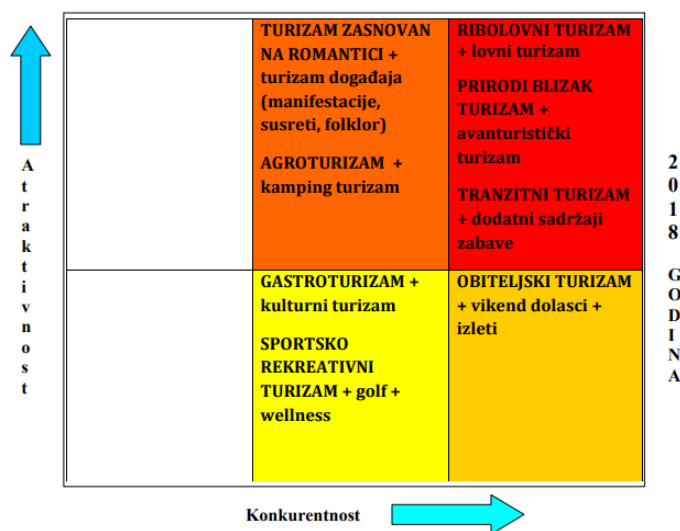
¹² Strategija razvoja grada Otočca 2019.-2023; www.otocac.hr (08.10.2019.)

Strategija razvoja turizma područja Gacke, temelji se na postojećoj proučenoj dokumentaciji, istraživanju potražnje te polaznim osnovama ovog dokumenta, a uključuje 5 točaka:

1. Povećanje konkurentnosti destinacije,
2. Unapređenje postojeće ponude i kreiranje nove ponude destinacije,
3. Povećanje kvalitete ukupne destinacije,
4. Stvaranje klastera,
5. Bredniranje i povezivanje.¹³

Turistički razvoj temeljit će se na: ribolovnom turizmu, agroturizmu, tranzitnom turizmu, prirodi bliskom turizmu, gastro turizmu, turizmu zasnovanom na romantici, sportsko – rekreativnom turizmu te avanturističkom turizmu.

Slika 1: Portfelj ponude turizma Gacke i grada Otočca 2018. godine

Izvor: Obrada Instituta za poljoprivredu i turizam, Poreč, (29.09.2019.)

Prema prikazanom portfelju ponude turizma, zaključuje se da će se osim početnog razvijanja navedenih vrsta turizma, razviti i dodatni oblici turizma koji se usko povezani sa temeljnom turističkom ponudom. Prema karakteristikama prostora te potencijalima razvoja zaključuje se da ribolovni turizam, prirodi blizak turizam te tranzitni turizam imaju veliki stupanj atraktivnosti i konkurentnosti i prema takvim turističkim proizvodima treba usmjeriti najveću pažnju investitora. Turizam zasnovan na romantici i agroturizam imaju srednju konkurentnost ali veliku atraktivnost, dok gastro turizam i sportsko rekreativni turizam ima srednju i

¹³ Strategija razvoja grada Otočca; www.otocac.hr (08.10.2019.)

konkurentnost i atraktivnost. Kako je iz prikaza vidljivo, razvile bi se dodatno i ostale vrste turizma u kojima ovo područje posjeduje konkurentske karakteristike i atraktivnost. Prema poljima koje imaju veliku konkurentnost i atraktivnost, treba usmjeriti i najviše investicija, ne zamarajući ostale turističke proizvode.

Površine za turističko – ugostiteljsku namjenu u budućnosti:

- Turističko – ugostiteljska zona "Šumešica" – hotel sa pratećim sadržajima,
- Turističko – ugostiteljska zona uz rijeku Gacku,
- Restoran – prenamjena kompleksa stare pivovare,
- Kamp – Kuterovo.¹⁴

U skladu sa navedenim neizgrađenim objektima turističkog razvoja Grada Otočca u narednih pet godina, predviđa se i izgradnja dodatnih 1.450 tisuća postelja sa otprilike 150-200 postelja u privatnom smještaju. Sa navedenim razvojem, broj postelja će se povećati 5 puta u usporedbi sa sadašnjim brojem od otprilike 400 postelja.¹⁵

Strategija razvoja je temeljni dokument za donošenje gradske politike gospodarenja prostorom čija je uloga da dosegne kvalitativno i kvantitativno poboljšanje uvjeta života i poslovanja gospodarstva u Gradu Otočcu u sljedećem nadolazećem razdoblju. U izradi strategije razvoja koriste se metode istraživanja tržišta, financijske metode i ekonomske prognoze koje su uobičajene kod analiza gospodarske opravdanosti investicija prema ostalim važećim dokumentima i stručnoj literaturi. Uz spomenuti dokument (Strategija razvoja grada Otočca), tu se još nalaze ostali dokumenti koji pomažu u formiranju autentičnog turističkog proizvoda tog područja. Važeći dokumenti za razvoj turizma grada Otočca su:

1. Strategija za razvoj ljudskih potencijala Ličko- senjske županije,
2. Prostorni plan uređenja grada Otočca,
3. Generalni urbanistički plan grada Otočca.

¹⁴ Strategija razvoja grada Otočca; www.otocac.hr (08.10.2019.)

¹⁵ Ibid., str. 104

Strategija za razvoj ljudskih potencijala Ličko- senjske županije je dokument koji je nastao kao plan razvoja ljudskih potencijala koji se planiraju provesti u kraćem razdoblju. Postupak je pokrenula Skupština Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Ličko – senjske županije. Svaki dokument sadrži nazive nositelja projekta, očekivanu vrijednost projekta te izvore financiranja projekta.

Dokument ističe sljedeće dokumente:

- povećati zaposlenost poticanjem stvaranja novih radnih mjesta te povećanjem mobilnosti radne snage ,
- poboljšati sustav obrazovanja i razviti cijelo životno učenje i obrazovanje odraslih,
- ojačati međusektorsko partnerstvo i dionike u Ličko – senjskoj županiji za rad na provedbi Strategijskoj razvoja ljudskih potencijala.

Prostorni plan uređenja grada Otočca sastoji se od Odredba s uvjetima za građenje i Smjernica za izradu planova užih područja. Prema Članku 2. iz Prostornog plana uređenja grada Otočca Elaborat se mijenja i dopunjava radi usklađenja sa zakonskim propisima, doneseni Izmjenama i dopunama Prostornog plana Ličko-senjske županije, te razvojnim potrebama Grada Otočca . U navedenom dokumentu opisana su gospodarska i športsko-rekreacijska namjena. Nadalje, prisutan je opis poljoprivrednih tla, šuma te energetske sustav. Sljedeća fotografija prikazuje mapu plana grada Otočca na kojoj je vidljiv smještaj građevina, šumskih površina, tla, prometnica i ostalog sadržaja.

Slika 2: Mapa plana grada Otočca

IZVOR: Grad Otočac, www.otocac.hr, (29.09.2019.)

Generalni urbanistički plan grada Otočca, između ostalog, obuhvaća UGOSTITELJSKO - TURISTIČKU NAMJENU koja sadrži popis površina u sklopu naselja s razgraničenjem na slijedeće kategorije:

- hotel (T1),
- kamp (T3),
- restoran - ugostiteljstvo bez smještaja (T4),
- Športsko-rekreacijska namjena: – golf igralište (R1), rekreacija (R2), zimski športovi (R3) streljana s pratećim sadržajima (R6).¹⁶

1. Turističko- ugostiteljska zona u Otočcu T1 i T3- hotel sa pratećim sadržajem i kamp, 3,45 ha.

Slika 3: Tlocrt Turističko- ugostiteljske zone u Otočcu

IZVOR: Grad Otočac, www.otocac.hr, (08.10.2019.)

2. Turističko-ugostiteljska zona uz rijeku Gacku (Konjušnica - k.o. Prozor) T1 – hotel sa pratećim sadržajem – 4,62 ha.

Slika 4: Turističko ugostiteljska zona uz rijeku Gacku

IZVOR: Grad Otočac, www.otocac.hr, (08.10.2019.)

¹⁶ Strategija razvoja grada Otočca 2019-2023; www.otocac.hr (08.10.2019.)

3. Turističko-ugostiteljska zona Čovići T4 – građevine sa sadržajima ugostiteljstva, zabave i rekreacije bez smještajnih kapaciteta – 0,83 ha.

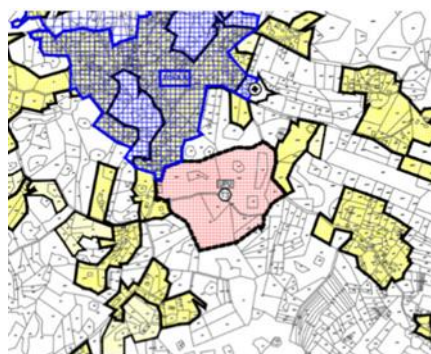
Slika 5: Turističko- ugostiteljska zona Čovići

IZVOR: Grad Otočac, www.otocac.hr, (08.10.2019.)

4. Kamp (T3) – Kuterevo – volonterski kamp, 4,42 ha.

Slika 6: Kamp Kuterevo

IZVOR: Grad Otočac, www.otocac.hr, (08.10.2019.)

Zona namjene (R1) definirana je kao planirana športsko-rekreacijska zona osnovne namjene golf teren - R1 sa pratećim zabavnim sadržajima – naselje Podum i Sinac na području od 115 ha. Uređenje navedene zone podrazumijeva i sve prateće građevine i sadržaje koji su isključivo u funkciji osnovne namjene (svlačionice, klubski prostori, restoran, servisno sanitarni dio, golf - klupska kuća, servisne zgrade, ugostiteljsko-turističke građevine namijenjene smještaju ,društveno zabavne te drugi športski sadržaji otvorenog i zatvorenog tipa), a sve u skladu sa Zakonom o igralištima za golf i propisima iz nadležnosti šumarstva i lovstva.¹⁷

¹⁷ Strategija razvoja grada Otočca 2019-2023; www.otocac.hr (08.10.2019.)

Slika 7: Golf igralište- Sinac- Podum

IZVOR: Grad Otočac, www.otocac.hr, (08.10.2019.)

Unutar zona ugostiteljsko- turističke namjene mogu se uz osnovnu namjenu smjestiti i druge prateće djelatnosti i sadržaji kao što su:

- uslužni- trgovački sadržaji,
- društveni, kulturni i zabavni sadržaji,
- građevine i površine za sport i rekreaciju,
- pokretne i druge uređene zelene površine,
- ulice i trgovi, prometne i komunalne površine, građevine i uređaji.

3. INVENTARIZACIJA RESURSA ZA RAZVOJ TURIZMA GRADA OTOČCA

3.1. Opće značajke grada Otočca

Grad Otočac nalazi se u Ličko- senjskoj županiji. Latinski naziv za Otočac je *Bivium*. Po svom prostornom položaju u granicama Ličko - senjske županije grad Otočac zauzima dio središnjeg prostora Županije, pri čemu svojim zapadnim rubom graniči sa Gradom Senjom, sjevernim rubom sa Općinom Brinje, istočnim rubom sa Općinom Vrhovine i svojim malim dijelom sa Karlovačkom županijom. Zahvaljujući svojem položaju, Otočac je ostvario kvalitetan demografski i gospodarski razvitak te je postao jedan od važnih žarišta razvoja unutar Županije.

Slika 8: Ličko- senjska županija i njezine teritorijalne granice

Izvor: Proleksis enciklopedija; www.proleksis.lzmk.hr , (29.09.2019)

Površina grada Otočca iznosi 565,30 km². Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Grad Otočac je brojao 9. 754 stanovnika. Gustoća naseljenosti Grada Otočca je 17 stanovnika/km².¹⁸

Grad Otočac sastoji se od 22 naselja: Brlog, Brloška Dubrava, Čovići, Dabar, Doljani, Drenov Klanac, Glavace, Gorići, Hrvatsko Polje, Kompolje, Kuterevo, Lički Lešće, Lipovlje, Otočac, Podum, Ponori, Prozor, Ramljani, Sinac, Staro Selo, Škare i Švica.¹⁹

¹⁸ Službena stranica Grada Otočca, www.otocac.hr (08.10.2019.)

¹⁹ Službena stranica Grada Otočca, www.otocac.hr (08.10.2019.)

Slika 9: Naselja grada Otočca

Izvor: Google karte; www.google.hr , (29.09.2019)

Grad Otočac smješten je u Gackoj dolini kojom protječe rijeka Gacka. Rijeka Gacka jedna je od najljepših i najznamenitijih ponornica u Hrvatskoj i jedna od tri najpoznatije vode u svijetu koja izvire iza velebitskih brda. Nazivaju je domovinom velikih pastrva.

3.2. Gospodarske značajke grada Otočca

Za grad Otočac izračunata je vrijednost indeksa razvijenosti od 99, 47% odnosno 0,53% ispod prosjeka Republike Hrvatske za razdoblje od 2014.- 2016. g. Grad ima ukupno 134 gospodarska subjekta sa 857 zaposlenih i 172 obrtnik sa 250 zaposlenih.²⁰ Raznolikost i čistoća prirodnih dobara- vide rijeke Gacke, tla, šuma te ljepota krajolika u sva godišnja doba predstavljaju još uvijek nedovoljno valoriziran gospodarski potencijal.²¹

Dobra cestovna povezanost, blizina velikih industrijskih središta RH (Zagreba i Rijeke) uz koncepciju održivog ekološkog razvoja zasigurno će ovom prostoru donijeti trajnu i veću gospodarsku produktivnost jer u današnjem sistemu ponude prirodni sustavi postaju sve više interesantniji, a time i traženiji. Poljoprivreda kao gospodarska aktivnost ima značajan udjel u

²⁰ Službena stranica Grada Otočca, www.otocac.hr (08.10.2019.)

²¹ Službena stranica Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, www.razvoj.gov.hr (11.10.2019.)

svokolikom gospodarstvu grada, sa stočarstvom kao najznačajnijom gospodarskom granom na malim obiteljskim gospodarstvima mješovitog tipa, stočarstvo/ratarstvo.

Razvoj ruralnog turizma na obiteljskim gospodarstvima te korištenje raspoloživih prirodnih potencijala u cilju bavljenja ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom zdrave hrane, lovnim, ribolovnim, sportskim, rekreativnim, izletničkim i drugim oblicima seoskog turizma uz dobru cestovnu povezanost i blizinu već poznatih turističkih destinacija (Plitvice, Senj, Crikvenica, Rab, Krk, Rijeka) upotpunio bi turističku ponudu grada Otočca i RH. Programom razvoja malog i srednjeg poduzetništva, analizom gospodarstva te prihvaćenom strategijom razvoja malog i srednjeg poduzetništva utvrđen je Plan djelovanja oko realizacije Poslovne zone Otočac. Poslovna zona smještena je uz magistralnu cestu D50, Žuta Lokva-Otočac-Gospić u istočnom dijelu grada na lokaciji ŠPILNIK, površine 130 000 m² sa pripadajućom infrastrukturom.²²

3.3. Osnovna obilježja raspoložive resursne osnove za razvoj turizma grada Otočca

Grad Otočac bogat je prirodnim i antropogenim turističkim resursima koje su pogodne za razvijanje turizma u samom gradu i okolici. Najveća prednost grada Otočca je rijeka Gacka koja kao prirodni resurs doprinosi razvoja različitih vrsta turizma te prekrasne šumske površine u kojima obitavaju mnoge vrste životinja. U samoj blizini grada nalazi se mjesto Švica koja je prepoznatljivo po svoja dva jezera i slapovima. Od antropogenih resursa vrijedi izdvojiti brojne crkve i kapele.

3.3.1. Prirodni turistički resursi

Rijeka Gacka:²³ Dugačka je 61 km. Proteže se od izvora Tonković vrilo i spušta niz područje Gackog polja. Karakteriziraju je čista i bistra voda koja unatoč krševitom kraju relativno sporo teče. Dubina rijeke varira od 1 m do 10 m na najdubljim dijelovima. Bogata je florom i faunom. U njoj raste 25 biljnih vrsta i 17 životinjskih od kojih su posebne: potočna pastrva, štuka, čik, lipljen, jegulja, bjelonogi potočni rak te posebno zanimljiva čovječja ribica. U brojnim literaturnim izvorima²⁴ Gacka se naziva i „kraljica boje opala“ zbog

²² Strategija razvoja grada Otočca 2019-2023; www.otocac.hr (08.10.2019.)

²³ Turistička zajednica grada Otočca; www.tz-otocac.hr (08.10.2019.)

²⁴ Ćićo Štefanac M., Gacka- Europska kraljica boje opala, Katedra čakavskog saveza pokrajine Gacke, Otočac, 1999.

smaragdne boje koja se postiže brojnim tamnozelenim algama i biljkama u samoj rijeci te reflektirajućom bojom okolnih borovih šuma na obroncima iznad Gacke. Vijugajući poljima, oranicama, pašnjacima i livadama Gacka ulazi u naseljeno područje gdje se između imanja provlači sve do Otočca gdje se u selu Vivoze dijeli u dva velika rukava. Jedan rukav rijeke teče prema sjeveroistoku kroz Otočac i okolna sela gubeći se u ponorima ponad Senjskog Bila, dok se drugi rukav proteže sjeverozapadno prema selu Švica gdje je njen glavni ponor Bezdanka. Tekući tim naseljenim područjima Gacka je premošćena na bezbroj lokacija te je u sedamnaestom stoljeću zbog toga Otočac nazvan „mala Venecija“²⁵ Ono što je izuzetno bitno za rijeku je činjenica da je rijeka Gacka jedna od najčišćih rijeka na Zemlji, treća u svijetu i vjerojatno prva u Europi. S druge strane, rijeci je učinjena šteta preusmjeravajući dio njenog prirodnog toka zbog vodoopskrbe hidroelektrane Senj. Samim tim narušena je i vizualna slika grada Otočca. Ukoliko se želi ostvariti kvalitetan turistički razvitak na ovom području, održivosti ovakvih resursa treba davati izrazito veliku pažnju.

Selo Švica sa jezerima i slapovima: ²⁶ Nekada su se u selu Švica nalazila dva predivna jezera sa veličanstvenim slapovima, koji su predstavljali krunu ljepote rijeke Gacke. Ta dva jezera su Kostinjsko i Crno jezero, koji se sastaju između Gornje i Dolnje Švice i ruše se u jezero Švičko. Danas o švičkim slapovima svjedoči tek poneka stara fotografija ili bilješka. Nažalost, rijeci Gackoj je nanesena šteta 1865. godine kada je ostala bez 25 km svojeg toka zbog izgradnje hidroelektrane Senj što je uzrokovalo preusmjeravanje prema Brlogu i Gosić polju, čime je isušen prirodni tok Gacke na južnom kraku prema Švici čime su uništeni znameniti Švički slapovi. Na snazi je projekt kojim bi se vratila voda u Švičko jezero izgradnjom hidroelektrane Kosinj te bi se time ispravila davno nanesena šteta na Švičkom jezeru i vratio bi mu se stari sjaj. Jedini problem predstavljaju institucije i ljudi koji odbacuju projekt bez stručnih analiza, te određeni ljudi u politici.

Šume:²⁷ Grad Otočac može se pohvaliti prekrasnim šumama u kojima obitavaju mnoge životinje. U gradu je održana 250-ta obljetnica Dana hrvatskog šumarstva (12. i 13. lipnja 2018.) gdje su se održala natjecanja šumara. Dani hrvatskog šumarstva održavaju se od 1999. godine. Potrebno je naglasiti kako je izrazito važno očuvati šume u Otočcu kao i u samoj

²⁵ Holjevac Ž., Gackom kroz povijest, Katedra čakavskog saveza pokrajine Gacke, Otočac, 2009., str. 89-94

²⁶ Službena stranica Grada Otočca, www.otocac.hr (08.10.2019.)

²⁷ Strategija razvoja grada Otočca 2019-2023; www.otocac.hr (08.10.2019.)

Ličko- senjskoj županiji ukoliko se razvije turizam u gradu jer s razvojem turizma dolazi do mnogih problema za prirodne resurse. Stoga je jako značajan održivi razvoj grada. Grad Otočac je bogat prirodnim ljepotama, koje, ukoliko se dobro iskoriste u turističke svrhe, mogu postati jedne od najatraktivnijih dijelova Hrvatske. Također je potrebno očuvati i unaprijediti stanje okoliša te ga bolje iskoristiti. Značajni prirodni resursi su: šumska i poljoprivredna zemljišta te vodeni i energetske resursi, što upravo ovu destinaciju čini ekološki pogodnom destinacijom za daljnji razvoj turizma.

3.3.2. *Antropogeni turistički resursi*

Na području grada Otočca od antropogenih resursa najviše se ističu crkve i kapele. Ističe se Župa Presvetog Trojstva koja je ujedno i najposjećeniji antropogeni resurs u gradu Otočcu. Župna crkva posvećena je u čast Presvetog Trojstva, a spominje se već u prvoj polovici 17. stoljeća no vjerojatno je postojala i ranije. Barokna Župa danas broji preko 5000 katolika. U nekoliko navrata, a posebice tijekom Domovinskog rata, crkva je izgorjela. Danas je obnovljena i vraćena u gotovo prvobitni oblik i izgled.

Od nepokretnih kulturnih dobara turisti posjećuju i Crkvu sv. Velikomučenika Georgija, Kapelu Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije te Kapelu Majke Božje od Sedam Žalosti. Otočac je ponajprije poznat po prirodnim resursima od kojih se ističe rijeka Gacka. Preko nje sagrađeni su mostovi koji su atraktivni turistima. Također, na rijeci Gackoj postojao je otočić do 18. st. po kojemu je Otočac dobio ime. Na tom je otočiću bila izgrađena utvrda Ottozez s obrambenim zidinama i kulama. Oko utvrde razvilo se naselje na zavoju rijeke Gacke, zaštićeno obrambenim zidovima. Kasnije su zidovi porušeni 1829., a samo se mali broj istih očuvao do danas.

Muzej Gacke je zavičajni muzej smješten u samom centru grada Otočca. Stalni postav Muzeja Gacke sastoji se od šest cjelina, u kojima su izloženi predmeti šest muzejskih zbirki. Četiri cjeline nalaze se u prizemlju zgrade, a čine ih predmeti arheološke japodske zbirke, memorijalne zbirke Stojana Aralice, likovne i povijesne zbirke.²⁸

Gačanski park Hrvatske memorije nalazi se u središnjem dijelu Otočca, u parku otočke Crkve Presvetog Trojstva. Na ukupno 32 kamene skulpture prikazano je 12 dugih stoljeća bogate povijesti pokrajine Gacke. Na vrhu svake skulpture uklesano je jedno slovo glagoljice, pisma koje je obilježilo hrvatsku povijest, a na glavnoj plohi svakog spomeniku nalazi se lik

²⁸ Gacko Pučko Otvoreno Učilište Otočac; www.gpou.otocac.hr (08.10.2019.)

popraćen nazivom te povijesne osobe, događaja ili kulturološke činjenice.²⁹ Među najzaslužnijima za ovaj park skulptura su Katedra čakavskog narječja na čelu s Milanom Kranjčevićem, uz tijesnu suradnju s otočkom župom i župnikom mons. Tomislavom Šporčićem, pod umjetničkim vodstvom umjetnika Šime Vidulina i uz izdašnu pomoć Grada Otočca i kamenoloma u Pazinu.³⁰ U četiri godine, Katedra Čakavskog sabora pokrajine Gacke je organizirala četiri međunarodne kiparske kolonije za ovaj projekt.³¹

lika 10: Župa Presvetog Trojstva

Izvor: Župa Presvetog Srca Isusova; www.zupa-otocac.hr, (29.09.2019.)

²⁹ Turistička zajednica grada Otočca; www.tz-otocac.hr (08.10.2019.)

³⁰ LIKA ONLINE (news portal), www.lika-online.com (12.10.2019.)

³¹ Glas Gacke (news portal), www.glasgacke.hr, (12.10.2019.)

3.4. Turistički proizvodi za poboljšanje ponude turističke destinacije

Turizam područja Grada Otočca zasniva se na razvoju ruralnih područja u sinergiji sa poljoprivrednom proizvodnjom, i sa prirodnim i kulturnim resursima te njihovom korištenju na održiv način. Turisti će na naše područje dolaziti radi prirodnih, rekreativnih i kulturnih atrakcija u susret s iskonskim netaknutim prirodnim okolišem, mirom i opuštanjem uz bogatu ponudu doživljaja zasnovanim na autohtonosti i poštivanju prirode. Turistička će sezona trajati čitavu godinu, uz špicu sezone u proljetnim, ljetnim i jesenskim mjesecima. Područje će postati odredište gostiju bolje platežne moći, ljubitelja prirode i aktivnog odmora, gurmana i rekreativaca, vikendaša i romantičara.

Turizam će ostvarivati visoke stope povrata kapitala uz pružanje kvalitete doživljaja u očuvanom krajoliku. Turističke će aktivnosti djelovati na šire gospodarstvo povećavajući tako kvalitetu života lokalnog stanovništva. Iz postojeće Strategije razvoja turizma grada Otočca navodi se oko 60-tak turističkih proizvoda za poboljšanje ponude samog grada: ³²

- Riječni turizam: grad Otočac može svojim turistima ponuditi oblik rekreativno-zdravstvenog turizma u području uz rijeku Gacku koja je bogata ribama i prirodnom vegetacijom te oblike sportskih aktivnosti što je savršeno rješenje za goste koji dolaze iz urbane sredine,
- Splavarenje i vožnja malim brodicama: kao dio turističke atrakcije, izrada malih splavova i brodica, idealna je kao dopuna sportskom ili rekreativnom ribarenju osobito kao paket za cijelu obitelj.
- Incentive putovanja: mnogi poslodavci odlučuju su se za ovakvu vrstu putovanja u mirnija i opuštajuća područja baš poput rijeke Gacke s ciljem ohrabriranja zaposlenika u savladavanju poslovnih ciljeva,
- Biciklizam: postojeće staze i puteve trebalo bi urediti i izgraditi nove koje su idealan način za organiziranje „biciklijadi“ ili turistička vožnja biciklom za obitelji,
- Lov i foto safari: osnovni preduvjet lovnog turizma je obilje flore i faune na određenom području, a upravo je ovo područje bogato divljim životinjama (medvjedi, srne, vukovi, zečevi) te to privlači lovce iz cijelog svijeta,
- Formiranje cesta za branje gljiva i ceste sira: čista voda i zdrava ispaša domaćih životinja, glavni su preduvjet za dobivanje kvalitetnog mlijeka i mliječnih proizvoda.

³² Strategija razvoja grada Otočca 2019-2023; www.otocac.hr (08.10.2019.)

Kako se stanovnici Otočca i okolnih sela već godinama bave proizvodnjom „Otočkog sira“ i „Gackog sira“, treba unaprijediti kanale ponude i potražnje kako bi potražnja za domaćim, autohtonim proizvodima bila što veća,

- Golf, izgradnja terena s popratnim sadržajem: okolica grada Otočca bogata je idealnim područjima za ovu vrstu elitnog sporta, a kao popratni sadržaj može se izgraditi novi smještajni kapaciteti s popratnom ugostiteljskom ponudom ili urediti postojeće kuće (agroturizam),
- Organiziranje kongresnog turizma i manifestacija: kako bi se turizam razvijao kroz cijelu godinu, kongresi i druge manifestacije mogu se organizirati i ponuditi u turističkoj ponudi (npr. kongres ruralnog turizma, skupovi ribiča i lovaca i sl.),
- Otvaranje turističkih agencija kao i ureda za benchmarking: za razvoj turizma u nekoj destinaciji bitno je otvoriti agenciju koja će biti izvor informacija turistima kao i ureda koji će aktivno pratiti druge razvojne trendove i destinacije te tako pronaći idealna rješenja za razvoj istog.

U postojećoj strategiji grada Otočca nalaze se dva zasebna i posebna turistička proizvoda za koje se smatra da će se u nadolazećem razdoblju razviti i postati konkurentni uz već postojeće turističke proizvode u gradu Otočcu. Alternativni turizam je nova vrsta turizma zasnovana na konceptu održivog razvoja jer je koristan za turiste i lokalno stanovništvo. Alternativni turizam obuhvaća različite vrste turizma: ribolovni turizam, agroturizam, tranzitni turizam, prirodni blizak turizam, gastroturizam, turizam osnovan na romantici, avanturistički turizam te sportsko rekreativni turizam. Grad Otočac treba razvijati alternativni turizam čije su glavne karakteristike:³³

- turizam koji poštuje ljudsku okolinu, njezin sklad i ekološke vrijednosti,
- razlikuje se od masovnog – klasičnog turizma,
- ponuda se prilagođava pojedincima i manjim skupinama, a ne masi,
- cjelokupna je ponuda usmjerena na individualne potrebe, na taj se način razvijaju manji pansioni, restorani, obiteljski hoteli,
- ponudu koja se nudi karakterizira kvalitetan ambijent, ekološki i estetsko visokokvalitetan,

³³ Strategija razvoja grada Otočca 2019-2023; www.otocac.hr (08.10.2019.)

- posjetiteljima se omogućuje upoznavanje lokalne kulture i ljudi,
- nudi se različitost u odnosu na uobičajeni način življenja,
- ponuda vodi brigu o zdravlju, ugodi i pojedinačnim željama gosta.

Projekt razvoja ugostiteljstva planira se ostaviti i uz „Gastro brand Gacke u sinergiji sa razvojem autohtonih poljoprivrednih proizvoda i projektom Putevima pastira“. Ugostiteljstvo Grada Otočca je do sada bilo, a biti će i ubuduće glavni pokretač razvoja turizma. Stoga je neophodno dati veliku potporu projektima povezanim sa projektom „Gastro brand Gacke“ a u sinergiji sa razvojem autohtonih poljoprivrednih proizvoda i ostalim sličnim projektima. Gastro brand u Gradu Otočcu u gradu Otočcu podrazumijeva standardiziranje gastro ponude kroz tradicijska jela iste kvalitete, jela od mesa i divljači istog standarda i kvalitete, domaćih slastica, mliječnih proizvoda, te suhomesnatih proizvoda sa istim zaštićenim postupkom njihove proizvodnje. Turistička atraktivnost nekog područja glavni je preduvjet za razvoj turizma. Otočac ima veliku prednost u karakteristikama kao što su zdrava klima, odsutnost buke, odsutnost potencijalnih opasnosti, očuvana priroda, slikovit krajolik, te uvjeti za rekreaciju i razonodu.³⁴

³⁴ Strategija razvoja grada Otočca 2019-2023; www.otocac.hr (08.10.2019.)

3.5. Analiza smještajnih kapaciteta

Informacijski sustav za prijavu i odjavu turista e-Visitor , u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. godine na području Turističke zajednice Grada Otočca evidentirano je ukupno 44 020 dolaska turista koji su ostvarili 54 926 noćenja, što u odnosu na ostvareni turistički promet u istom razdoblju prošle godine znači da je za 7% više dolaska i za 10% više ostvarenih noćenja. Krajem 2017. godine premašen je planirani broj noćenja za tu godinu. Domaći gosti ostvarili su ukupno 5 439 noćenja što je 62,5% više u odnosu na isto razdoblje 2016. godine.

Tabela 1: Analiza smještajnih kapaciteta grada Otočca u 2018.g.

SMJEŠTAJNE JEDINICE	BROJ SMJ.JEDINICA	BROJ SOBA	BROJ KREVETA
Hoteli	4	123	241
Moteli	1	16	37
Apartmenti	35	68	184
Kuće za odmor	12	24	64
Sobe za iznajmljivanje	19	41	81

Izvor: Službena stranica Turističke zajednice grada Otočca; www.tz-otočac.hr , (02.10.2019)

Tablica prikazuje analizu smještajnih kapaciteta grada Otočca. Iz tablice je vidljivo da najviše smještajnih jedinica zauzimaju apartmani (njih 35). Slijede sobe za iznajmljivanje te kuće za odmor. U manjem broju zastupljeni su hoteli i samo je jedan motel. S obzirom na to, ukupno je u hotelskom smještaju registrirano 123 soba i 241 postelja. U motelu je registrirano 15 soba i 37 postelja. Apartmani, kao najzastupljeniji čine 68 soba te 184 postelja. Kuće za odmor imaju 24 sobe i 64 postelje te sobe za iznajmljivanje koje sadrže 41 sobu i 81 postelju. Iz ovog prikaza evidentno je da su privatni smještaji najzastupljeniji u odnosu na hotelske smještaje te je stoga nužna izgradnja najmanje još jednog hotela sa svim dodatnim sadržajima ukoliko se unaprijedi turistička ponuda kako bi se mogli prihvatiti turisti veće platežne moći s dužim boravkom u destinaciji.

Smještajni kapaciteti u privatnom smještaju povećani su i na dan 31. prosinca 2017. godine bilježe 75 registriranih privatnih iznajmljivača, dok se u 2016. godini taj broj kreće

oko 67 iznajmljivača što je 13% više u odnosu na 2016. godinu. Ukupni kapacitet smještaja za 2017. godinu iznosio je: 321 soba i 784 kreveta što je 40% povećanje u sobama i 55% u posteljama u odnosu na 2016. godinu kada je u istom periodu bilo 229 soba i 481 postelja. U protekloj 2018. godini, nije bilo dodatnih izgradnji novih smještajnih objekata.

4. RAZVOJ PROMOTIVNIH DJELATNOSTI PUTEM TURISTIČKE ZAJEDNICE GRADA OTOČCA

4.1. Projekti Turističke zajednice grada Otočca

Turistička zajednica grada Otočca obavlja poslove marketinga, razvoja turističkih proizvoda i organiziranje manifestacija i aktivnosti na području Otočca. Financira se iz sredstava gradskog proračuna te je mogu financiranje sponzorstvima i donacijama. Turistička zajednica uspješno surađuje sa svim zainteresiranim javnim, privatnim i ne vladinim organizacijama na području grada te ima glavnu ulogu u provedbi Programa razvoja turizma u gradu Otočcu. Uloga turističke zajednice se sa vremenom povećava i nastavno na to ona preuzima sve veće odgovornosti i time postaje glavni inkubator razvoja turizma na prostoru Grada.

Projekti – događanja u kojima učestvuje TZ Grada Otočca: Put vode i krša - Otkrijte biciklom Gacku i Velebit", Razgledavanje i branje jagoda po eko načelima, Planinarski put Marković rudine, Paintball, Birdwatching, Rent-a-kayak / rent-a-bike, Rent a kanu, Quad safari, Zipline Pazi medo, Ribogojilište Gacka, KUU Gacka, KUD Lipa, Sirane u Otočcu, Vrila Gacke, KUD Dangubice Kuterevo, Velebitsko utočište za mlade medvjede, FD Otočac, Hrvatski centar za autohtone vrste riba i rakova krških voda, Muzej Gacke, Promocija kulturno povijesne baštine Grada Otočca, Ribolov na Gacki, Organizacija smještaja u hotelima, apartmanima, kućama za odmor, sobama za iznajmljivanje, Organizacija mjesečnih događanja prema godišnjem kalendaru TZ.³⁵

Prijedlog novih tematskih priredbi: Dani sporta i zdravog života, Šterne – izvor života, Otočac ljetni blues festival – internacionalni festival, Klesari i ostali stari zanati, Outdoor aktivnosti i otkrij nepoznato, Dani amaterskih kazališta, Dani domaće kuhinje, Dani pčela i pčelarskih proizvoda, Smotra domaćih i gostujućih priredbi (npr. Rapska fjera, Matejna, Kastafsko kulturno ljeto, Špancirfest, Picokijada itd.), Nova godina 31.12. u 11:00 sati (kao Fužine) ili u 11:30 sati, Dani kauboja i Indijanaca (Old Shatterhand i Winnetou), DVD bal (bal vatrogasaca).³⁶

³⁵ Strategija razvoja grada Otočca 2019-2023; www.otocac.hr (08.10.2019.)

³⁶ Ibid., str. 165

Prema strategiji razvoja grada Otočca od 2019.-2023. godine, pod točkom 4 nalazi se razvoj potencijala turističke destinacije grada Otočca te prvi cilj te točke je razvoj ljudskih i institucionalnih kapaciteta za razvoj turizma i time se smatra da treba izraditi i implementirati obrazovni program turističke edukacije te razvoj i unapređenje kapaciteta svih subjekata u turizmu i uvođenje certifikata kvalitete naročito ugostiteljstva kroz gastro brand. U razvoju turizma potrebno je poticati razvoj autohtonih ekoloških turističkih proizvoda: tradiciju, organizaciju izleta, ugostiteljstvo - gastro brand, agroturizam, sportske događaje, igre i kulturne događaje na području naselja Grada Otočca i okolnih općina.

5. ANALIZA STANJA

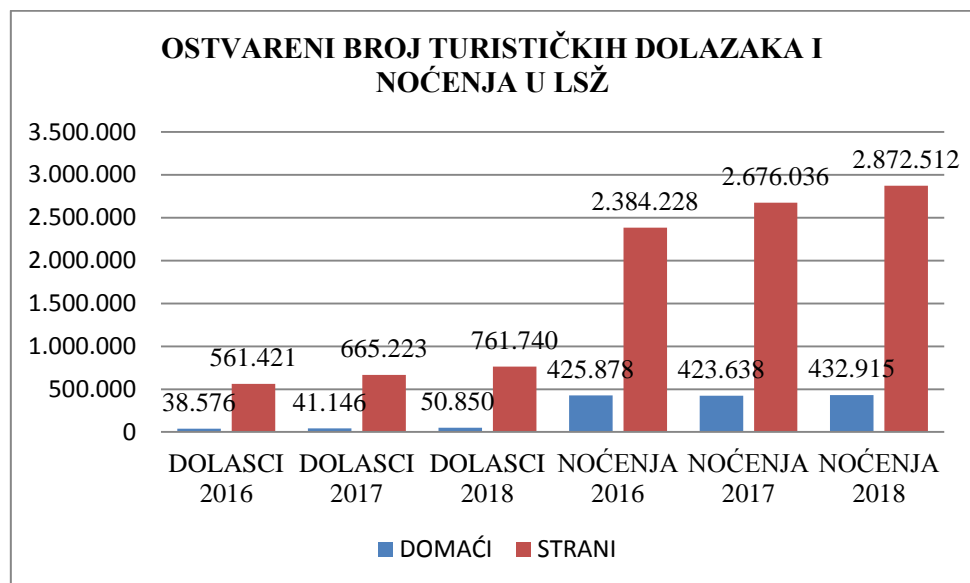
5.1. Analiza turističkog prometa grada Otočca

Prema raspoloživim podacima³⁷ na dan 30. rujna 2018. godine, ukupni broj smještajnih jedinica u hotelima, kampu i objektima u domaćinstvu iznosi 358, što je 14% više u odnosu na isto razdoblje prošle godine kada je bilo raspoloživo 313 objekata.

Ukupni broj kreveta u smještajnim objektima na dan 30. rujna 2018. godine iznosi 869 kreveta, što u odnosu na isto razdoblje prošle godine iznosi 20% više kreveta.

Navedeno povećanje odnosi se na povećani broj registriranih privatnih iznajmljivača. Broj obveznika na dan 30. rujna 2018. godine iznosi 102 obveznika, od toga su 4 hotela, 1 kamp, 1 hostel i 96 privatna iznajmljivača. Ukupno povećanje obveznika iznosi 36% više u odnosu na isto razdoblje prošle godine kada je bilo 76 obveznika. Broj kreveta u privatnom smještaju premašio je hotelski smještaj, a prema najavama i saznanjima iz terena, u slijedećoj godini bit će novootvorenih na području grada Otočca.

Graf 1: Ostvareni broj turističkih dolazaka i noćenja LSŽ u 2018.g.

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (02.10.2019)

Iz grafa je vidljivo da je broj noćenja i broj dolazaka domaćih i stranih turista porastao. Točnije, broj domaćih dolazaka porastao je za 23,58% dok je broj stranih dolazaka porastao

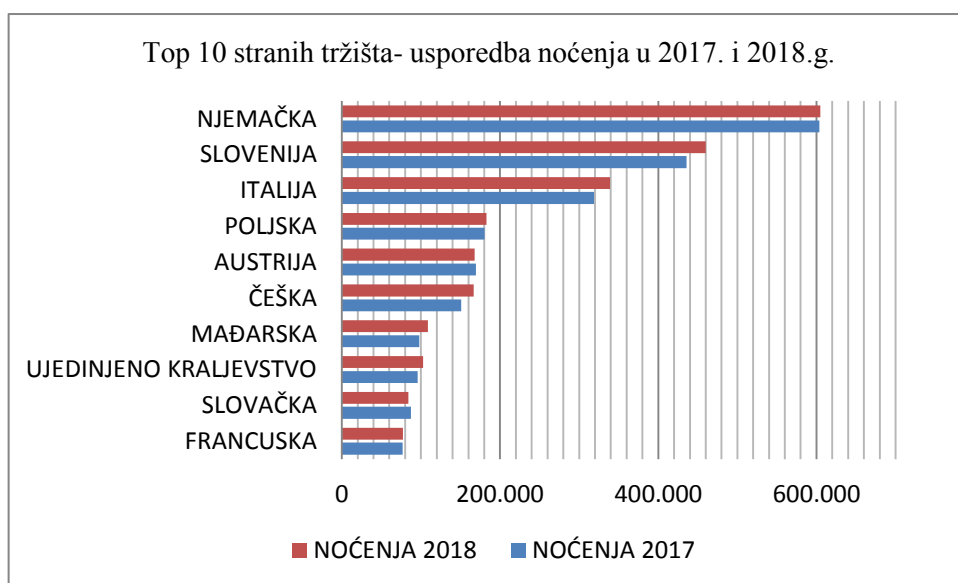
³⁷ Strategija razvoja grada Otočca 2019-2023; www.otocac.hr (09.10.2019.)

za 14,50%. Broj domaćih noćenja povećao se za 2,18%, a broj stranih noćenja rastao je za 7,34%.

5.2. Analiza emitivnih turističkih tržišta u Ličko-senjskoj županiji

Prosječna dužina boravka stranih gostiju iznosi 4,07 dana. Struktura domaćih noćenja prema županijama iz kojih gosti dolaze: 50 % domaćih noćenja ostvaruju gosti iz: Grada Zagreba 45% i Zagrebačke županije 14%, Primorsko-goranska ostvaruje 6%, Varaždinska 5% te Osječko- baranjska i Karlovačka po 4% , sve ostale županije sudjeluju sa 3% ili manjim udjelom u ukupno ostvarenim noćenjima u Ličko – senjskoj županiji. Prosječna dužina boravka domaćih gostiju iznosi 8,51 dana, a najduže ostaju gosti iz Zagrebačke županije 13,12 dana.³⁸

Graf 2: Turistički promet po državama- prvih 10 stranih tržišta

Izvor: Vlastita obrada prema podacima Državnog zavoda za statistiku, www.dzs.hr , (02.10.2019)

Od prvih 10 stranih tržišta, svi izuzev Austrije i Slovačke bilježe rast broja noćenja u odnosu na prethodnu godinu: Njemačka +0,19 %, Slovenija +5,55 %, Italija +6,38 %, Poljska +1,27% Češka +10,40 %, Mađarska +10,76 %, UK +7,21 %, Francuska +0,30 %, Austrija bilježi pad od -0,81 %, i Slovačka od 3,61 %.

³⁸ Hrvatska Gospodarska Komora; www.hgk.hr (09.10.2019.)

5.3. Analiza dionika

Analizu dionika na ovom području može se podijeliti u gospodarski sektor, javni sektor i civilni sektor. Pod gospodarski sektor pripadaju ugostiteljski objekti, obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG) i turističke agencije. Javni sektor čini Turistička zajednica grada Otočca, Muzej Gacke, Hrvatski centar za autohtone vrste riba i rakova krških voda te dvije obrazovne institucije. U civilni sektor pripada registriranih 9 udruga te 17 športskih klubova.

Na području grada Otočca za obavljanje ugostiteljskih djelatnosti registrirano je 34 ugostiteljskih objekata, od čega u najvećem broju ima caffè barova; njih 20. 1 objekt registriran je kao noćni klub. U gradu se nalazi i jedna pizzerija. Kao restoran registrirano je 5 objekata te je kao konoba registriran jedan ugostiteljski objekt (konoba KONAK). Također su registrirana tri bistroa te jedan buffet. Pod OPG-ovima registrirano je 5 objekata: OPG Butina-Kuterevo bavi se ugostiteljstvom. U selu Kuterevo gdje je smješten OPG nalazi se Velebitsko utočište za mlade medvjede; OPG Bogdanić bavi se ekološkim uzgojem voća i povrća; OPG Sekula bavi se uzgojem kupina i malina; OPG Bronzović bavi se pčelinjim proizvodima; OPG PLAV Tonković bavi se iznajmljivanjem kanua. U gradu se nalaze dvije turističke agencije: GACKA TOURS (Kralja Zvonimira 6a) registrirana kao obrt za putničku agenciju i usluge, osnovana 2004 godine; te VELEBIT AKTIVNOSTI J.D.O.O, objekt za usluge i turistička agencija koja je registrirana 2015 godine kako bi gostima ponudila razne avanturističke sadržaje. Na području Ličko- senjske županije 22. siječnja 2018 godine osnovana je udruga turističkih vodiča Ličko- senjske županije UTU LIKE s ciljem promocije Like i svih njenih predjela, a poseban naglasak stavljen je na postizanje što bolje suradnje sa NP Plitvička jezera i turističkih ustanova i subjekata koji djeluju na području Velebita.

Turistička zajednica grada Otočca osnovana je 16. svibnja 1995 godine. Turistička Zajednica grada Otočca pravna je osoba, čije su članice pravne i fizičke osobe u djelatnostima ugostiteljstva i turizma i s tim djelatnostima povezanim djelatnostima na području grada Otočca. Zajednica ima logo čiji su osnovni elementi simboli kapljice i prstenova unutar kojih su dva crvena kvadratića koji predstavljaju nacionalnu pripadnost. Zajednicom upravljaju njezini članovi. Članovi Zajednice su obvezatni i počasni. Također Zajednica može imati i dragovoljne članove. Tijela Turističke Zajednice grada Otočca su: Skupština, Turističko vijeće, Nadzorni odbor te Predsjednik Zajednice. Dužnost predsjednika Turističke Zajednice grada Otočca predstavlja gradonačelnik grada Otočca.

Glavni izvori prihoda Turističke Zajednice su: boravišne pristojbe, turističke članarine, te ostali prihodi (najam, karte, donacije, hzz) i HTZ i Ministarstvo turizma. Boravišna pristojba je najznačajniji oblik prihoda Turističke Zajednice. Prihodi Turističke Zajednice grada Otočca za razdoblje 01.01. do 31.12. 2018. godine ostvareni su u iznosu od 815.422,59 kn.³⁹

U nastavku je prikazana tablica ostvarenih prihoda po pojedinim izvorima :

Tabela 2: Prihodi Turističke Zajednice grada Otočca od 01.01. do 31.12.2018.

IZVORI PRIHODA	OSTVARENO PRIHODA U kn	% OSTVARENIH PRIHODA U ODNOSU NA PLAN
Boravišne pristojbe	241 174,24	100%
Turističke članarine	133 706,43	100%
Proračun grada	345 750,00	100%
Druge aktivnosti	41 731,92	100%
HGK	35 000, 00	100%
Ostali prihodi (HTZ i Ministarstvo turizma)	0,00	-

Izvor: Vlastita obrada prema podacima sa službene stranice Turističke zajednice grada Otočca,
www.tz-otocac.hr (11.10.2019.)

³⁹ Turistička zajednica grada Otočca; www.tz-otocac.hr (09.10.2019.)

Turistička Zajednica grada Otočca u nastojanju realizacije razvoja turističke ponude grada surađuje sa svim turističkim subjektima, lokalnom samoupravom, Nacionalnima parkovima Plitvička jezera i Sjeverni Velebit, turističkim Zajednicama na području Ličko- Senjske Županije kao i svim ostalim subjektima vezanim za razvoj turizma.

Kulturna institucija na području grada je Muzej Gacke koji je smješten u samom središtu grada Otočca u zgradi koja je izgrađena krajem 19.st. Muzej se sastoji od šest cjelina u kojima su izložene muzejske zbirke. Muzej priča o povijesti grada Otočca kroz razne povijesne zbirke i likovna djela kao i osobnih predmeta raznih slikara tog kraja. Obrazovne institucije na području grada Otočca su: OŠ Zrinskih i Frankopana Otočac i Srednja škola Otočac.

Hrvatski centar za autohtone vrste riba i rakova krških voda osnovali su Grad Otočac, Hrvatska gospodarska komora, Institut Ruđer Bošković i poduzeće Gacka d.o.o. 2006.g. u Ličkom Lešću kraj Otočca. Centar je službeno otvoren 28. studenog 2008. godine. Cilj centra je da postane mjesto znanstvenog i stručnog istraživanja, mjesto uzgoja potlačne pastrve za poribljavanje krških voda RH kao i turistička točka u Gackoj.⁴⁰:

Djelatnost Centra:

- znanstveno i stručno istraživanje autohtonih vrsta riba i rakova krških voda posebice njihova genskog profila te njihov mrijest,
- uzgoj mlađi za poribljavanje krških voda,
- izrada projekata i programa komercijalnog uzgoja autohtonih vrsta riba i rakova krških voda,
- stvaranje robnih marki.⁴¹

Civilni sektor grada Otočca čini 9 registriranih udruga: KUD Lipa Sinac, KUU Gacka Ličko Lešće, Folklorno društvo Otočac, Katedra Čakavskog sabora pokrajine Gacke, Otočki graničari i Sportsko ribolovna udruga „Gacka“. Sve udruge doprinose turističkoj ponudi grada održavajući svoje običaje i tradiciju prepoznatljivom i očuvanom te prenoseći ih na mlađe naraštaje kao i na turiste koji dolaze u grad, svojim projektima, događajima i priredbama. Športski klubovi su također jako bitni u svom doprinosu prepoznatljivosti grada. Registrirano je 17 športskih klubova. Neki od njih su: NK Otočac, MNK Otočac, KK Otočac, ŽKK Otočac, TKD klub Gacka, KK Velebit, KK Velebit II, KK Gacka, KK Vatrogasac, Moto Klub

⁴⁰ Službena stranica Centra; www.centar-rir.com (09.10.2019.)

⁴¹ Službena stranica Centra; www.centar-rir.com (11.10.2019.)

Otočac, Flying bear,paraglajding klub, Udruga žena sportske rekreacije Otočac, Aero klub Gacka, Biciklistički klub Barkan te Ženski kuglački klub Gacka.⁴²

5.4. Analiza stanja važnih turističkih zona

Prema Strategiji razvoja Grada Otočca navode se važne turističke zone na području grada Otočca, a to su turističko – ugostiteljska zona „Šumešica“, turističko – ugostiteljska zona „Konjušnica“ uz rijeku Gacku i volonterski kamp Kuterovo. Zasad najveću važnost u privlačenju mnogobrojnih turista ima volonterski kamp Kuterovo koji je ujedno i velebitsko utočište za mlade medvjede. Riječ je o kampu kojeg posjećuju lokalni stanovnici, turisti, hodočasnici, volonteri međunarodnih kampova ali i europski volonteri. Cilj je kampa Kuterovo kroz eko – zajednicu različitih dionika istaknuti tradiciju života na selu i stapanja s prirodom i njezinim resursima. Svi zajedno zbrinjavaju mlade medvjede. Uvjeti za volontiranje su da osoba želi biti u kampu najmanje 10 dana, radije se tamskom radu i ima najmanje 18 godina ili roditelja kao volontersko društvo. Godišnje volontira oko dvjetotinjak ljudi koji održavaju cjelokupni projekt. Aktivnosti u kampu ovise o vremenskim prilikama, godišnjem dobu i projektnim prilikama. U proljeće se izvode pripremni radovi kada se počinju hraniti mladi medvjedi. Uređuju se volonterske postaje, prikuplja se i sortira hrana za medvjede te se ojačavaju postojeće strukture. Ljeto je najaktivnije. Dočekuje se razne grupe posjetitelja i pripremaju se međuseoski događaji. U jesen se skupljaju šumski plodovi, pripremaju se drva za zimu i priprema zemlja za nadolazeću godinu. Zima je doba mirovanja, a aktivni su samo dugoročni volonteri koji nadgledaju situaciju. U Volonterskoj postoji i Volonterskoj pojati postoji mogućnost smještaja. U Volonterskoj postaji kapacitet je za šestoro volontera dok je u Volonterskoj pojati može boraviti više volontera odjednom. Spava se u vrećama za spavanje. Moguć je i privatni smještaj čija cijena iznosi oko 70 kuna dnevno. Hrana se plaća 35 kuna i pripremaju je svi volonteri zajedno. Bitno je navesti da se koriste lokalne i sezonske namirnice iz vrta od lokalnog stanovništva ili s tržnice. U kampu se za pranje koriste biorazgradiva sredstva.

⁴² Turistička zajednica grada Otočca; www.tz-otocac.hr (09.10.2019.)

5.5. Swot analiza

SWOT analiza je sastavni dio prilikom formiranja turističkih destinacija koja prikazuje na kakve sve prijetnje i slabosti te prilike i snage destinacija može naići.⁴³ SWOT analiza je analitički instrument koji se često koristi u analizi položaja pojedinačnog proizvoda, poduzeća ili turističke destinacije. Može se koristiti u procjeni podobnosti prostornih i tržišnih preduvjeta za turistički razvoj nekog prostora ili podobnosti i stanja postojeće ponude u odnosu na tržište potražnje.

SNAGE: <ul style="list-style-type: none">• Gacka dolina i raznolikost mikroklimatskih položaja• Rijeka Gacka• Zapuštene velike pašnjačke površine i livade• Očuvan okoliš i tlo• Autohtone sorte i pašmine• Povoljan geografski položaj	NEDOSTACI: <ul style="list-style-type: none">• Klima• Zapuštene privatna zemljišta• Neriješeni imovinskopravni odnosi• Nedovoljan broj stanovnika• Neadekvatna dobna strukutra• Nemotiviranost mladih za ostanak• Nepoduzetnost• Nedovoljna financijska sredstva lokalne samouprave
PRILIKE: <ul style="list-style-type: none">• Nepovratna sredstva iz EU fondova• Dostupnost kreditnih linija (HBOR)• Sve veća potražnja za lokalnim autohtonim proizvodima• Povećanje broja i kvalitete smještajnih objekata• Članstvo RH u EU• Suradnja sa susjednim županijama	PRIJETNJE: <ul style="list-style-type: none">• Klimatske promjene• Neadekvatna potpora Ličko-senjske županije i Republike Hrvatske• Zakonske odredbe• Česte promjene zakona• Veliki trgovački lanci

⁴³ Strategija razvoja grada Otočca 2019-2023; www.otocac.hr (09.10.2019.)

Najveće prepreke razvoju grada Otočca su demografske prigode, odnosno mali broj stanovnika, a uz to velik broj starije populacije. Grad Otočac kao i Ličko- senjska županija pripada slabije razvijenim regijama Hrvatske. Od negativnih trendova može se naglasiti i loša obrazovna struktura zaposlenih i nezaposlenih, niska konkurentnost grada te nepotpuna razvijenost usluga poduzetničkih institucija, neusklađenost obrazovnog sustava sa potrebama tržišta rada te nedovoljna iskorištenost kulture i tradicijske baštine. Što se tiče razvoja turizma u gradu Otočcu, u Ličko- senjskoj županiji, grad Otočac ima najmanji prosječan broj noćenja, nedovoljna razvijena turistička infrastruktura i nedovoljan broj smještajnih kapaciteta visoke kategorije. No, grad Otočac svake godine postiže sve veći broj ostvarenih dolazaka i noćenja. Prilike daljnjeg razvoja gospodarstva grada nalazi se u povoljnom geografskom položaju, postojanje sve više broja obiteljsko poljoprivrednih gospodarstava (OPG-a) i očuvanost okoliša i tla. Za razvoj turizma u gradu Otočcu, bitno je naglasiti da grad i okolica su bogati prirodnim i antropogenim resursima, raznolikost okoliša, raznolikost flore i faune te rijeka Gacka. Razvoj „Gastro brenda Gacke“ također je usko povezan sa autohtonom gastronomijom kao i različitim vrstama turizma te u budućnosti doprinijeti prepoznatljivosti turističke destinacije s ciljem produženja boravka i zadržavanja turista u destinaciji. Jedan od većih problema razvoja destinacije je depopulacija te nedostatak radnih mjesta za zapošljavanje visokoobrazovnog kadra koji su prisiljeni tražiti posao u većim gradovima što stvara lošu demografsku sliku grada i tako i same županije.

5.6. Analiza okruženja

Gradovi u Ličko- senjskoj županiji uz grad Otočac, mogu se smatrati njegovom konkurencijom. Izdvojeni su sljedeći gradovi: Gospić, Novalja i Senj.

U nastavku slijedi tablica koja prikazuje turistički promet u gradovima u neposrednom okruženju grada Otočca u razdoblju od 2016. do 2018. godine.

Tabela 3: Turistički promet u Ličko- senjskoj županiji u razdoblju od 2016. do 2018. godine

TURISTIČKI PROMET	2016.		2017.		2018.		PROSJEČAN BROJ NOĆENJA
	DOLASCI	NOĆENJA	DOLASCI	NOĆENJA	DOLASCI	NOĆENJA	
OTOČAC	29 672	39 720	41 236	49 892	44 020	54 926	1,2
GOSPIĆ	15 782	24 158	15 956	26 634	20 478	35 111	1,7
NOVALJA	220 490	1 414 956	243 957	1 561 422	251 760	839 061	7,3
SENJ	71 420	313 862	82 859	368 264	93 691	523 575	5,6

Izvor: Državni zavod za statistiku RH, Priopćenja, dostupno na www.dzs.hr (03.10.2019.)

Iz prethodnih podataka je vidljivo kako grad Novalja ostvaruje najveći prosječan broj noćenja od 7,3 dana zbog povoljnog položaja uz obalu, popularnu plažu *Zrće* te je Novalja u Ličko- senjskoj županiji najposjećeniji grad te ostvaruje najveći broj noćenja. Zatim slijedi grad Senj koji ostvaruje 5,6 dana prosječnog broja noćenja također zbog svog smještaja uz more te je zatim grad Gospić od 1,7dana prosječnog broja noćenja kao središte Ličko-senjske županije i na kraju grad Otočac od 1,2 dana prosječnog broja noćenja te analizirajući strukturu gostiju po tipu smještaja najviše dolazaka i noćenja turista ostvareno je u hotelskom smještaju i to 30% više dolazaka i 30% više noćenja.⁴⁴

⁴⁴ Tomičić Z. i sur., Program razvoja turizma na području Gacke i grada Otočca 2008-2018.g (konačni dokument), Institut za poljoprivredu i turizam Poreč, Otočac, 2007.

6. INOVATIVNI TURISTIČKI PROIZVOD

U današnjem svijetu inovativnosti i modernizacije, stvaranjem inovativnog turističkog proizvoda obogaćuje se i turistička ponuda te turističke destinacije kao i atraktivnost iste. Inovativni turizam je sve više popularan u 21.st. Što više destinacija ima raspoloživih resursa to će inovativni turistički proizvod biti prepoznatljiviji i atraktivniji.

6.1. Seosko imanje "SPA"

Seosko gospodarstvo "SPA" nalazi se u selu Sinac u Ličko-senjskoj županiji u samoj dolini rijeke Gacke. Imanje posjeduje 20 soba i jedan apartman i prima 40 posjetitelja. Sobe su podijeljene na one za pušače i one za nepušače koje zauzimaju i veći udio. Sobe su kategorizirane u dvije kategorije ovisno o sadržaju. Stoga, može se izabrati između deluxe sobe i executive sobe. Deluxe sobe su prostrane, namještene u tradicionalno ruho Ličko – senjske županije, zidovi podsjećaju na ciglu te je sav namještaj rad lokalnih drvenih majstora s autohtonim simbolima. Veličina sobe iznosi od 22-35m². Deluxe sobe opremljene su pisaćim stolom koji je također drven i dnevnim kutkom te funkcionalnim kupaonicama. Shodno želji gosta deluxe sobe opremljene su jednim single-size ležajem (200x90/100/120 ili 190x90/100/120),svom potrebnom posteljinom koja je napunjena perjem te bez perja ukoliko gosti to zažele. Posteljine su također u tradicionalnom stilu. Ostali sadržaji u sobi su televizija koju posjetitelj koristi ovisno o svojoj želji, sef u sobi te telefon. Executive sobe smještene su na drugom katu te pružaju prekrasan pogled na rijeku Gacku. Prostrane i svijetle, ove će sobe ispuniti očekivanja i najzahtjevnijih gostiju i osigurati maksimalan komfor. Veličina sobe iznosi od 29-33m² te se soba sastoji od jednog bračnog kreveta (200x140/160/180 ili 190x140/160/180). Ambijentalno vrlo su slične Deluxe sobama, razlikuju se po veličini kreveta, odnosno širini posteljine te veličini radnog stola. Sadržaji sobe: TV, klima-uređaj, sef u sobi,telefon, kupaonica,radni stol i prostor za sjedenje.

Kao što je iz ovog opisa vidljivo, Wi fi se ne spominje što ne znači da je Internet ovdje nedostupan. Wi fi je zaključan te će gosti sami odlučivati žele li ga koristiti. Ukoliko žele Wi fi u svakom trenutku na recepciji mogu zatražiti lozinku. Ukoliko gosti žele uživati u miru i prirodi bez doticaja sa svijetom iz kojeg su pobjegli također nisu obavezni zatražiti wi fi lozinku. Apartman se nalazi u neposrednoj blizini seoskog imanja. Naime, apartman je izgrađen na mjestu nekadašnjeg štaglja. Štagalj je u prošlosti korišten za odlaganje sijena i slame, uvidjevši da propada odlučeno je da ćemo ga preurediti. Sve jedinice sadrže potpuno opremljenu kuhinju s hladnjakom, kamin, prostor za sjedenje s kaučem na rasklapanje, TV i

vlastitu kupaonicu s tušem, također u tradicionalnom stilu kao što je bilo u prošlosti. Gosti se mogu opustiti u vrtu.

6.2. Korisnici turističkog proizvoda

Destinacija Otočac svojim posjetiteljima prvenstveno želi pružiti mir i bijeg od svakodnevnice. Dakle, na seosko imanje dobrodošli su svi koji žive ubrzanom načinom života – menadžeri, poslovni ljudi s puno obaveza, osobe iz velikih gradova i svi oni koji se žele spojiti s prirodom. Također, na seosko imanje dolaze posjetitelji koji su ekološki osviješteni s visokom platežnom moći koji su spremni platiti za svoju psihičku i fizičku "rehabilitaciju" u miru i samoći. Budući da se Otočac nalazi u dolini rijeke Gacke sve je više zainteresiranih gostiju koji se u slobodno vrijeme bave ribolovom. Rijeka Gacka poznata je po "mušičarenju" što u većini slučajeva najviše privlači skupinu ljudi koji se odnosi na vrsne ribolovce s vrsnim ribolovnim priborom. Unutar turističke ponude seoskog imanja nalazi se i biciklizam po biciklističkim stazama neposredno uz Velebit što usko povezujemo sa sportašima odnosno, svima onima koji se žele baviti sportom i rekreacijom. Naime na seosko imanje dolaze i turisti koji dolaze svojim električnim automobilima te na seoskom imanju posjeduje se punionica za iste. Važno je za napomenuti da su posjetitelji u većini slučajeva muškarci u dobi od 25-70 godina, u nešto manje slučajeva dolaze obitelji s djecom koji obično odsjedaju u odvojenom apartmanu za 5 osoba, a najmanja posjećenost dolazi od žena koje dolaze samostalno bez obitelji uglavnom u dobi od 35-60 godina.

6.3. Distribucija i prodaja novog turističkog proizvoda

Ukoliko ne omogućite dostupnost robe na mjestima gdje i kada ju potrošači žele kupiti ni najbolja roba na svijetu neće biti uspješno prodana. Distribucija predstavlja organiziranu aktivnost koja ima za zadatak da roba od proizvođača dođe do potrošača na vrijeme, mjesto i u formi pogodnoj za uporabu. Svrha joj je da omogući širok asortiman proizvoda i usluga koje kupci traže i po cijeni koju su spremni platiti. Distribucija podrazumijeva kretanje proizvoda od proizvođača do konačnog kupca. Sustav distribucije jest ukupnost svih gospodarskih jedinica koje su povezane s distribucijom i koje sudjeluju u tokovima realnih dobara, nominalnih dobara i informacija. Distribucija se dijeli na intenzivnu, selektivnu, ekskluzivnu i kombiniranu. Intenzivna distribucija upotrebljava sve raspoložive predstavnike i prodajne objekte na ciljnom tržištu. Kod selektivne distribucije biramo neke od raspoloživih posrednika i prodajnih objekata. Ekskluzivna distribucija koristi samo jednog posrednika ili prodajno mjesto na relativno velikom zemljopisnom području. Promatrajući seosko imanje "SPA" može se zaključiti da koristi ekskluzivnu distribuciju. Argumenti za ovakvo razmišljanje polaze od toga da je seosko imanje ovakvog tipa ponude jedinstveno na području Ličko – senjske županije. Nažalost, malo je seoskih imanja koji su spremni podijeliti svoje informacije, znanja i kulturu drugima te je zbog toga ovakav tip seoskih imanja vrlo slabo zastupljen. Također, posjetitelji seoskog imanja "SPA" traže posebne usluge i informacije što proizlazi iz kategorije smještajnih jedinica kao i kretanja cijena proizvoda i usluga.

6.4. Cijene na seoskom imanju "SPA"

Agroturizam grada Otočca simbolizira ljubav prema životinjama, prirodi i poljoprivredi. Otočac je bogat prirodnim preduvjetima kojima privlači menadžere, poslovne ljudi s puno obaveza, osobe iz velikih gradova i sve one koji se žele spojiti s prirodom. Ipak, ponajviše je riječ o osobama s visokom kupovnom moći stoga je prema toj osnovi formirana i cijena. Osnovni paket sastoji se od smještaja i gastronomske ponude. Na temelju kalkulacije cijena usluga dobavljača uključenih u ovaj aranžman utvrđena je konačna prodajna cijena aranžmana po osobi koja iznosi 2195,00 kn. Cijena uključuje 3 noćenja s doručkom u dvokrevetnim sobama na seoskom imanju SPA, razglede prema programu, pratitelja na putovanju, jamčevinu i troškove organizacije putovanja. Istaknuta cijena ne uključuje doplatu za jednokrevetnu sobu 500 kn, večeru s programom 300 kn, ručak i vožnju rijekom Gackom te bicikliranje 400 kn. Kao gratis programa, u ponudi je besplatno sudjelovanje u kreativnim radionicama kao što su izrada posuđa od gline, tkanje ili pak aktivno sudjelovanje u starim seoskim igrama. Također, uključeno je i besplatno razgledavanje staje s domaćim životinjama, šetnja kroz šumu sa vodičem, jahanje na konjima, vožnja kočijom te vožnja skelom na rijeci Gackoj. Kao posebna ponuda, prisutno je mušičarenje, a čija dnevna karta iznosi 250,00 kuna. U cijenu nije uključena oprema. Seosko imanje SPA za sve željne sportskog ribolova besplatno nudi prostor za čuvanje opreme. Postoji mogućnost najma vozila za svakog posjetitelja. Najam putničkog kombija za 7 osoba i jednog vozača iznosi 500 kuna po danu.

6.5. Promocija novog turističkog proizvoda

S obzirom da je rijeka Gacka brza i čista rijeka, bogata je pastrvom koju vrsni ribolovci love tehnikom koja se zove „mušičarenje“ čija je tehnika detaljnije opisana u hrvatskom časopisu „Croatian Journal of Fisheries“. Također, časopis „MESO“ sadrži podatke o vrstama riba, gdje se koja nalazi, kako se lovi, ali i kako se priprema. Seosko imanje SPA svoje proizvode i ponudu promovira na sajmu za turizam, razonodu i rekreaciju „Reisemesse Würzburg“ gdje je prikazana maketa samog imanja i mogućnosti koje ono nudi u imanju i njegovoj blizini, te su označene biciklističke staze za one s avanturističkim duhom. Prilikom razgledavanja svaki posjetitelj je primio letak i brošuru o dodatnim informacijama, dok neki mogu kušati hranu iz domaće proizvodnje vezanu uz to područje ili popiti čašicu vina. Zahvaljujući uzastopnom uspjehu na sajmu turizma seosko imanje SPA se promovira putem njemačkih turističkih agencija Oskar, TUI ReiseCenter i DER Deutsches Reisebüro. Tu su još Association of National Tourist Office and Representatives, Travelland, Ponte, Eta Turs, Top Travel Centar, Relax International, Sim Tours, Magelan Travel Agency te, naravno, turističke zajednice u gradu Zagrebu i Otočcu. Za bilo kakve dodatne informacije moguće nas je kontaktirati putem službene web stranice www.SPAAotočac.com , putem e-maila SPA-Otocac@hr.com , Facebooka i Instagrama.

6.6. Održivost novog turističkog proizvoda

Grad Otočac provodi održivi agroturizam kojim planira akcije s dugoročnim ciljevima kako ne bi došlo do devastacije okoliša. Uvažava ekonomske, društvene, ekološke i kulturne vrijednosti destinacije. Najveća održivost ogleda se kroz primjer rijeke Gacke. Optimalno je korištenje prirodnih resursa uz očuvanje ekoloških procesa, prirodne baštine i biološke raznolikosti. Vodi se briga o fauni koja se nalazi u rijeci stoga je mušičarenje dozvoljeno u razdoblju od 1. ožujka do 30. rujna. Također, uvedena je i dnevna karta kako zbog velike potražnje ne bi došlo do prevelikog broja sudionika u sportskom ribolovu. Grad Otočac provodi poštivanje društvenih i kulturnih vrijednosti zajednice te očuvanje kulturne baštine i tradicionalnih vrijednosti uz međukulturalno razumijevanje i toleranciju. Stručnjaci koji su namijenjeni za vođenje turista upoznati su s kulturom koja je prisutna na ovom području, a koju predstavljaju svim turistima kako bi se isti znali ponašati i poštivati kulturnu baštinu. Kroz ekonomski aspekt zapošljava se lokalno stanovništvo koje dobro poznaje kulturu življenja, a koju prenosi na turiste. Potiče se kupnja od lokalnih proizvođača, a ne od uvoznika iz raznih dijelova svijeta. Ugostitelji vraćaju dio profita zajednici u svrhu očuvanja i zaštite kulturnih i prirodnih dobara. Društvo kroz održivi turizam potiče turiste da kupuju lokalne proizvode kako bi se istaknuli domaći proizvođači na tržištu rada. Prisutno je upoznavanje turista s ekološkim mjerama kako bi se očuvao okoliš. Reklamnim plakatima svakodnevno se podsjeća turiste na pametno raspolaganje energijom te recikliranje materijala. Grad Otočac provodi održivi turizam koji stvara visoki stupanj zadovoljstva turista, podižući istovremeno svijest o održivosti i promičući prakticiranje održivog turizma među njima.

7. ZAKLJUČAK

Grad Otočac grad je bogat prirodnim resursima, a ponajprije ga krasí rijeka Gacka koja je jedna od najčišćih rijeka na Zemlji. Otočac ima povoljan geografski položaj zbog čega je postao jedan od važnijih gradova u razvoju u Ličko – senjskoj županiji. Prvenstveno je zapažen kvalitetan demografski i gospodarski razvitak. Grad se može pohvaliti očuvanošću okoliša što mu daje veliku prednost u daljnjem razvitku, ali i održivosti kvalitete života lokalnog stanovništva. Ipak, pretjerana turistička gradnja jedna je od najvećih prijetnji. Blizina autoceste i nacionalnih parkova Sjeverni Velebit i Plitvička jezera omogućuje gradu dolazak brojnih turista. Nažalost, grad predstavlja i lošu demografsku sliku jer prevladava staro stanovništvo što se odražava na ukupan broj stanovništva dok mladi i kvalitetni ljudi odlaze u urbana središta. Grad Otočac relativno je mlada i nova destinacija koja se temelji na ruralnom turizmu. Potreba grada je njegovati i razvijati autohtoni turistički proizvod. Baziranje na kulturnim događajima, tradiciji, starim seoskim igrama i ugostiteljstvu mogućnost je razvoja čvrste turističke slike grada koja bi povećala i zaposlenost lokalnog stanovništva te smanjila odlazak iz Otočca kao mjesta stalnog prebivanja. Također, prisutno je slabo poznavanje mladog stanovništva na području ruralnog turizma stoga je potrebno izraditi nastavne, školske, edukacijske i razvojne planove, programe i planove na području poljoprivrede, šumarstva, ruralnog razvitka i lovstva. Tim mjerama stvorila bi se potpora mladim poljoprivrednicima, šumarstvu, školovanju, prekvalifikaciji, obuci, obnovi i razvitku sela, ali i očuvanju kulturnog nasljeđa, ruralnih manifestacija i običaja. Kako bi se stvorio prepoznatljiv turistički i inovativni proizvod potrebno je ulagati u obiteljska poljoprivredna gospodarstva te obnavljati seoski prostor kako ne bi izgubio na svojoj autentičnosti. Najveći značaj u gospodarstvu ima poljoprivreda, a najznačajnija gospodarska grana je stočarstvo. Turističku ponudu grada Otočca i Republike Hrvatske upotpunjuje ruralni turizam na obiteljskim gospodarstvima i korištenje raspoloživih prirodnih potencijala čime se proizvodi zdrava hrana, potiče lovni, ribolovni, sportski, izletnički i drugi oblici turizma.

POPIS LITERATURE

Knjige:

1. Ćićo Štefanac M., **Gacka - Europska kraljica boje opala**, Katedra čakavskog saveza pokrajine Gacke, Otočac, 1999.
2. Holjevac Ž., **Gackom kroz povijest**, Katedra čakavskog saveza pokrajine Gacke, Otočac, 2009.
3. Tomičić Z. i sur., **Program razvoja turizma na području Gacke i grada Otočca 2008-2018.g** (konačni dokument), Institut za poljoprivredu i turizam Poreč, Otočac, 2007.

Internetske stranice:

1. Akcijski plan za provedbu Strategije razvoja ljudskih potencijala Ličko-senjske županije, <http://www.velegs-nikolatesla.hr>, (03.10.2019.)
2. Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (03.10.2019.)
3. Gacka 053(news portal), www.gacka053.com, (03.10.2019.)
4. Glas gacke (news portal), www.glasgacke.hr, (03.10.2019.)
5. Hrvatska gospodarska komora, www.hgk.hr (03.10.2019)
6. LIKA ONLINE (news portal), www.lika-online.com (12.10.2019.)
7. Otočac (službena stranica grada), www.otocac.hr, (02.10.2019.)
8. Službena stranica Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, www.razvoj.gov.hr (11.10.2019.)
9. Strategija razvoja grada Otočca, https://otocac.hr/upload_data/site_files/strategija-razvoja-grada-otocca-final.pdf, (03.10.2019.)
10. Strategija razvoja grada Otočca 2019-2023, https://otocac.hr/upload_data/site_files/strategija-razvoja-grada-otocca-2019-2023.pdf, (03.10.2019.)
11. Turistička zajednica grada Otočca, www.tz-otocac.hr, (01.10.2019.)

POPIS TABLICA

Tabela 1: Analiza smještajnih kapaciteta grada Otočca u 2018.g.	22
Tabela 2: Prihodi Turističke Zajednice grada Otočca od 01.01. do 31.12.2018.	29
Tabela 3: Turistički promet u Ličko- senjskoj županiji u razdoblju od 2016. do 2018. godine.....	34

POPIS SLIKA

Slika 1: Portfelj ponude turizma Gacke i grada Otočca 2018. godine.....	7
Slika 2: Mapa plana grada Otočca.....	9
Slika 3: Tlocrt Turističko- ugostiteljske zone u Otočcu	10
Slika 4: Turističko ugostiteljska zona uz rijeku Gacku	10
Slika 5: Turističko- ugostiteljska zona Čovići.....	11
Slika 6: Kamp Kuterevo	11
Slika 7: Golf igralište- Sinac- Podum.....	12
Slika 8: Ličko- senjska županija i njezine teritorijalne granice.....	13
Slika 9: Naselja grada Otočca.....	14
Slika 10: Župa Presvetog Trojstva	18

POPIS GRAFIKONA

Graf 1: Ostvareni broj turističkih dolazaka i noćenja LSŽ u 2018.g.....	26
Graf 2: Turistički promet po državama- prvih 10 stranih tržišta.....	27